INV.№

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2000 йил 21 декабр пайшанба

Сотувда эркин нархда

№ 257 (2554)

XXI аср Ўзбекистон

ТЕАТРНИНГ ЯНГИ ҚИЁФАСИ

"Шарқ дарвозаси" номини олган Ўзбекистон пойтахти Марказий Осиёдаги энг йирик маънавий ва маданий марказ ҳисобланади. Тошкентнинг бундай юксак мавқега эришишида «Ҳамза» номидаги Давлат академик драма театрининг ҳам улкан ҳиссаси бор. Ўзбек ва жаҳон адабиётининг ўлмас асарлари айни шу масканда саҳналаштирилиб, миллионлаб мухлислар эътиборига ҳавола этилган. Лекин замон такомили бундай даргоҳлар ташқи қиёфасининг ҳам жаҳон андозаларига мос бўлишини талаб қилмоқда. Шу боис, Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги ва Тошкент шаҳар ҳокимлиги "Ҳамза" театрини замонавий усулда таъмирлаш борасида тендер эълон қилди.

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов 20 декабр куни театр биносининг бугунги аҳволи, унда хизмат қилаётган ижодий жамоанинг фаолияти билан танишиш мақсадида шу масканга ташриф буюрди. Театр саҳнаси, томошабинлар зали, даҳлизу айвонлари, ташқи қисмини таъмирлаш борасида амалга ошириладиган ишлар ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирди.

Президент таъмирлаш жараёнида асосий эътиборни томошабинлар ва ижодий жамоа учун имкон қадар кўпроқ қулайлик яратишга қаратиш лозимлигини таъкидлади. Зеро, театр — муқаддас даргоҳ, томошабинлар унга нафақат дам олиш, ҳордиқ чиқариш, балки маънавий озуқа олиш, дунёқарашини кенгайтириш мақсадида келади. Шу боис таъмирлаш ишлари ҳам юқори савияда амалга оширилмоғи керак.

(ЎзА)

ХИТОЙДА «ЎЗБЕК ЯРМАРКАСИ»

Шу йилнинг 4 августида Пекинда "Ўзбек ярмаркаси" Ўзбекистон-Хитой қўшма корхонасининг тантанали очилиш маросими бўлиб ўтганди. Мазкур корхона икки давлат ўртасидаги савдо-иқтисодий ва маданий алоқаларни ривожлантириш, шу орқали Буюк Ипак йўлини тиклаш мақсадида ташкил этилган. Айни пайтда "Ўзбек ярмаркаси"нинг фаолияти мутахассислар томонидан юқори баҳоланаётир.

«Интерконтинентал» меҳмонхонасида Хитойда "Ўзбек ярмаркаси"нинг ташкил топиши ва ҳозирги кундаги фаолиятига бағишланган матбуот анжумани бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон ва Хитой ишбилармонлари, шунингдек, ХХРнинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Ли Цзинсян иштирок этди.

Мазкур қўшма корхона Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган маҳсулотларнинг Хитой бозоридаги улгуржи, ярмарка ва кимошди савдолари, бу борада ахборот ва маркетинг каби хизматларни кенг йўлга қўйиш, реклама-ахборот, аукцион ва кўргазмалар ташкил этиш билан шуғулланади. Унинг низомий жамғармаси 500 минг АҚШ долларига тенг. Шундан 255 минги (51 фоиз) ўзбекистонлик таъсисчиларга тегишли. Қайд этиш керакки, Ўзбекистон томонидан қатор корхона ва ташкилотлар, жумладан, Республика товар-хомашё биржаси, "Ўзавтосаноат", "Ўзкимёсаноат", "Ўзбек ипаги" уюшмалари ҳамда "Алгоритм" ҳиссадорлик жамияти, Хитой томонидан эса "Шенли групп" компанияси ва "Чайнатекс" экспорт-импорт корпорацияси қўшма корхона таъсисчиси ҳисобланади.

Хитой бозорида Ўзбекистонда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларга талаб ортиб бормоқда. Жумладан, хитойлик тадбиркорлар ипак, пахта, шунингдек, кимёвий маҳсулотларга катта қизиқиш билан қараётир. Бу "Ўзбек ярмаркаси"нинг самарали фаолият юритаётганидан далолат беради. Қўшма корхона вакилларининг айтишича, Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган тайёр маҳсулотлар бошқа хорижий давлатларникидан қолишмайди ва шу сабабли савдо-сотиқнинг энг йирик марказларидан бўлмиш Хитой бозорида табора ўз нуфузини оширмоқда.

(ЎзА)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

Коммунал хизматни бошқариш тизимини янада ислоҳ қилиш тўғрисида

Коммунал хизмат тизимида ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, аҳолини ичимлик сув, табиий газ ва коммунал хизматлар билан барқарор таъминлаш, аҳолига коммунал хизмат кўрсатиш масалаларида маҳаллий давлат бошқаруви ҳамда фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органларининг аҳамияти ва масъулиятини ошириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Коммунал хизмат кўрсатиш вазирлигини қайта ташкил этиш бўйича Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 2 ноябрдаги 429-сон қарори билан тузилган Махсус комиссиянинг қуйидаги таклифлари маъқуллансин:

Ўзбекистон Республикаси Коммунал хизмат кўрсатиш вазирлигини тугатиш ва унинг негизида Ўзбекистон "Ўзкоммунхизмат" Агентлигини ташкил қилиш;

ҳудудий коммунал-фойдаланиш бирлашмаларини Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг бевосита қарамоғига топшириш;

шаҳарлар ва туманларда коммунал-фойдаланиш бошқармалари фаолияти самарадорлигини ошириш ҳамда бозор механизмларини кучайтириш.

2. Қуйидагилар "Ўзкоммунхизмат" Агентлигининг асосий вазифалари этиб белгилансин:

аҳолини табиий ва суюлтирилган газ билан узлуксиз таъминлаш, минтақалараро сув қувурларининг барқарор ва ишончли ишлашини таъминлаш;

минтақалараро сув қувурларидан, коммунал газ сотиш тармоқларидан фойдаланиш ҳамда уларни ривожлантириш соҳасида ягона техникавий сиёсатни шакллантириш ва ўтказиш, уларни барпо этиш борасида буюртмачи вазифаларини амалга ошириш;

коммунал хизматни ислоҳ қилиш бўйича ишларни мувофиқлаштириш, коммунал хизмат соҳасидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни, техникавий-иқтисодий шартларни ишлаб чиқиш ҳамда белгиланган тартибда тасдиқлаш;

давлат бошқаруви маҳаллий органлари, хўжалик юритувчи субъектлар ва фуқаролар томонидан коммунал хизмат соҳасида амалдаги қонунчиликка, белгиланган техник шартлар ва талабларга риоя этилиши устидан назоратни амалга ошириш;

рўзғор чиқиндиларини йиғиш, уларни фойдали суратда ишлатиш ва қайта ишлаш борасидаги ҳолатни ўрганиш ҳамда шу масалалар бўйича ягона сиёсатни шакллантириш;

тармоққа хорижий сармоялар ва технологияларни, жумладан, қўшма корхоналар барпо этиш йўли билан жалб қилиш.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг ҳудудий коммунал фойдаланиш бирлашмалари зиммасига қуйидаги асосий вазифалар юклансин:

аҳолига уй-жой-коммунал хизматларнинг жами комплексини кўрсатиш, уни ичимлик суви, марказий иситиш, канализация билан таъминлаш;

уй-жой-коммунал хўжалиги объектларини мавсумий фойдаланишга тайёрлаш борасидаги ишларни ўтказиш;

кўп хонадонли уйларни тубдан таъмирлаш бўйича ишларни белгиланган тартибда ташкил этиш;

уй-жой эгаларининг ширкатларини ҳамда Ягона буюртмачи хизматларини, уй-жой фондига хизмат қилиш ва коммунал хизматлар кўрсатиш бўйича муқобил пудрат ташкилотларини тузиш учун зарур ташкилий-иқтисодий шарт-шароитларни яратиш;

маҳаллий бюджет ва ўз маблағлари ҳисобидан коммунал объектлар қурилиши бўйича буюртмачи вазифаларини амалга ошириш;

шаҳарлар ва аҳоли манзилгоҳларини ободонлаштириш ҳамда санитария жиҳатидан тозалаш борасидаги ишларни ташкил этиш;

шаҳарлар ва туманлар коммунал-фойдаланиш бошқармаларининг фаолиятини мувофиқлаштириш.

4. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликларининг аҳолига коммунал хизматни ташкил қилиш соҳасидаги асосий вазифалари қуйидагилардан иборат этиб белгилансин:

коммунал хизматлар бозорида рақобатчилик муҳитини шакллантириш, уй-жой фонди ва бошқа коммунал объектларни бошқариш ҳамда уларга хизмат кўрсатиш вазифаларини ажратиш мақсадида минтақадаги коммунал хизмат тизимида ислоҳотларни амалга ошириш;

аҳолини тоза ичимлик суви ва газ билан таъминлаш учун сув қувурлари ва газ тармоқларини ривожлантириш борасидаги мақсадли давлат дастурларини ўз қарамоғидаги ҳудудда рўёбга чиқариш;

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан келишилган ҳолда ўз қарамоғидаги ҳудудда коммунал хизматларга бўлган тариф сиёсатини шакллантириш;

сув, газ, иссиқлик ҳамда бошқа энергия манбалари сарфини якка тартибда ҳисобга олиш ва тартибга солиш асбоб-ускуналарини жорий этиш бўйича ишларни мувофиқлаштириш;

ўз қарамоғидаги ҳудудда техникавий инвентаризация бюросининг фаолиятини ташкил қилиш.

5. "Ўзбекистон Республикасида коммунал хизмат кўрсатишни бошқаришни такомиллаштириш тўғрисида" Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1993 йил 15 июлдаги ПФ-617-сон Фармонининг 1-3-бандлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

6. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Давлат мулки қўмитаси бир ой муддатда Ўзбекистон Республикасининг қонунчилигига мазкур Фармондан келиб чиқадиган ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисидаги таклифларни киритсинлар.

7. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ўн кун муддатда ушбу Фармонни амалга ошириш юзасидан қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2000 йил 19 декабр.

«Қаштекс» хорижликлар назарида

Қарши шаҳридаги «Қаштекс» хиссадорлик жамиятида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ҳамюртларимизга дастлабки кунларданоқ манзур бўлган эди. Эндиликда эса «Қаштекс» хорижликларнинг ҳам назарига тушди.

Яқинда Германиянинг «OST Konsulting» компаниясига калава ип жўнатилди. Чунки бу маҳсулотлар чет эл компаниясининг ишлаб чиқаришига мос тушса, «Қаштекс» билан ҳар ойда 30-40 тоннагача калава ип олиш бўйича шартнома имзолаш мўлжалланмоқда.

Шунингдек, Испания, Голландия давлатларидаги фирма ва компанияларга ҳам жамиятда ишлаб чиқарилган тайёр кийимлардан намуналар жўнатилди. Бу ерга ҳиндистонлик ишбилармонлар ҳам ташриф буюришиб, ҳамкорликда ишлашни таклиф этишди. Бу, албатта, жамиятда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг жаҳон андозаси талабларига жавоб бераётгани натижаси дейиш мумкин.

СУРАТДА: тажрибали тикувчи Зоя Тошева иш устида.

Шомурод ШАРОПОВ (ЎзА) олган сурат.

Уч эгизак муборак

Фориш тумани марказида яшовчи Номозовлар хонадонида қувончли воқеа бўлди. Лазиз ҳамда Янгигуллар бир йўла уч ўғил кўришди. Бу билан уларнинг фарзандлари 5 нафарга етди.

Қарияларнинг таъкидлашича, янги аср остонасида туғилган, қолаверса, муқаддас Рамазон ойидаги бу хушхабар элга, Ватанга фақат эзгуликлар келтирар экан.

Б. САТТОРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Янги мингйилликдан нималар кутаяпсиз?

Халқимга бергани — менга бергани

Биз бугун мислсиз бир сана — ҳам аср, ҳам мингйиллик алмашинуви арафасида турибмиз. Жаҳоншумулгина эмас, замоншумул воқеа бу. Бугунги одамлар энди ҳам икки асрни, ҳам икки мингйилликни кўрган табаррук зотлар сифатида киради тарихга. Бундай тақдир одамзодга ҳар мингйилликда бир боргина насиб этади. Бинобарин, бугун ер юзида нафас олаётган ҳар бир банда ўзини фавқулодда тарихий авлодга мансуб деб ҳисобламоққа ҳақлидир.

Одам боласининг ўтган умрини, яшаган даврини сарҳисоб қилмоқ, баҳоламоқ одати бор. Биз поёни кўриниб қолган асримиздан норизо эмасмиз. Хайрли кечдими, бехайрми, биз аслан шу асрнинг фарзандларимиз. У бизга озодлик берди, ҳурлик ато этди, тақдиримизни қўлимизга тутқазиб, «Бу ёғи энди ўзингизга ҳавола», деди. Шу улуғ имкониятга эгалик қилмоқ, яъни келажак — Янги асрдаги ҳаётимиз, аввало, ўзимизга, меҳнату ҳимматимизга боғлиқлигини ҳар бир ватандошимиз теран англаб олмоғи даркор. «Ҳар кимнинг ниятига яраша, ҳимматига муносиб» деган ҳикматлар ҳам бошқаники эмас, айнан ўзимизникидир.

Эски уй ё эски йил билан хўшлашаётиб, одамнинг бир маъюс тортмоғи, хўрсинмоғи табиийин. (Дейлик, таъбир жоиз кўрилса, йигирманчи асрнинг тенг ярми меники — эллик йил умрим шу асрда кечди, ёмон сўз демоққа қандай тил борсин — тақдир!) Айни чоғда, шу жой ёки шу даврга боғлиқ кўнгилсизликлардан жадал халос бўлиб, янги манзил, янги кунларга янги ва яхши ниятлар билан ошиқмоқ ҳам бор гап. Биз ҳам шундай қилайлик. Умр аталмиш ғанимат бир неъматни аёвсиз емирадиган ҳар турли бидъатлардан, тараққиётимизга тушов солаётган ўжар маҳдудликлардан дадил воз кечиб, дунёнинг юрак урушига синчковроқ қулоқ тутайлик. Янги замон янгиланишни тақозо этади.

Тоза асрда ёмонликнинг қўли қисқариб, эзгуликнинг дасти дароз бўлмоғидан умидвормиз. Одамзод кўп нарсадан чарчади, безди. «Инсон қандай бўлмоқлиги борасидаги сафсаталар етар энди, — деган эди бундан минг йиллар муқаддам яшаб ўтган Марк Аврелий. — Инсон бўлмоқ вақти келгандир».

Шоядки, қадим римлик донишманднинг бу даъвати ниҳоят йигирма биринчи юз йилликда амалга ошса. Ўшанда, турган гапки, башариятнинг бошини қотираётган кўпдан-кўп «лаънати муаммолар» кўзбойлоғичнинг айёр тугуни мисол ўз-ўзидан ечилиб кетарди. Ё Оллоҳ де, одамзод!

... Йигирма биринчи асрдан нимани кутаяпман? Мен кутаётган нарсани ўзимдан бошқа ҳеч ким яратиб беролмайди. Шунинг учун бу ҳақда сўз очмадим. Қолаверса, халқимга бергани — менга бергани.

Эркин АЪЗАМ.

Ёқуб ФАТТОЕВ, фермер (Пешку):

— Аслини суриштирсангиз, инглиз тили ўқитувчисиман. Истиқлол кўплаб юртдошларим қатори менинг тақдиримда ҳам туб бурилиш даврини бошлаб берди. Эркин меҳнат, тадбиркорлик ота-боболаримизнинг ушалмас армони эди. Яратганга шукрки, ўша муборак кунларга биз етишиб турибмиз. ХХ асрнинг сўнгги йиллари оиламиз учун ҳаяжонли ва унутилмас воқеаларга бой бўлди. Чорвачиликка ихтисослашган мустақил фермер хўжалиги ташкил этиб, эл-юрт дастурхони маъмурчилиги йўлида сидқидилдан меҳнат қилаяпмиз. Хориж технологиясига асосланган сутни қайта ишлаш заводимиз бор. Жорий йилда мавжуд 10 гектар ғаллазорнинг ҳар гектаридан 76 центнердан сара дон етиштирилди.

Шулар ҳақида ўйласам, мулкдорлик туйғусининг нақадар азиз, бебаҳо неъмат эканлигига яна бир карра иймон келтираман. Дастурхонимиздаги қут-барака, мамлакат ободончилиги, рўёбга чиқаётган орзуларимиз — бари ҳалол меҳнат ва интилиш туфайли. Ана шу қатъият янги асрда ҳам қалбимизни тарк этмасин!

Мамлакатимизда

Туристик поезд йўлга чиқди

«Ўзбекистон» туристик поездининг илк сафари йўловчиларга завқ-шавқ бахш этди. Тошкент темирйўл вокзалидан йўлга чиққан бу поездга тушган туристлар кўҳна ва гўзал Самарқанд ҳамда Бухоро шаҳарларига етиб бориб, қадимий обидаларни, диққатга сазовор жойларни томоша қилдилар.

Ушбу туристик поезднинг ташкил этилишидан кўзланган мақсад Буюк Ипак йўли бўйлаб саёҳатлар уюштиришдан иборат. Бундай кўнгилочар тадбирлар билан «Чотқол» туристик фирмаси бевосита шуғулланади.

Темирйўл бўйлаб саёҳатларни ташкил этишда «Роҳат» ва «Дилором» туристик поездларидан ҳам фойдаланилади.

Нуфузли нашр

«Кадрлар тайёрлаш миллий дастури» бугунги кунда Ўзбекистонда таълим, илм-фанни ривожлантиришнинг муҳим йўриқномасига айланиб қолди. Бу нуфузли ҳужжат ўз мазмуни ва моҳият-эътибори билан чет эллик мутахассислар орасида ҳам қизиқиш уйғотмоқда. «Кадрлар тайёрлаш миллий дастури: стратегик мақсадларга эришиш асоси», деб номланган китобнинг инглиз тилида чоп этилиши ҳам унинг халқаро миқёсда эътироф этилишидан далолат беради. Диққатга сазовор томони яна шундаки, мазкур нашр БМТнинг таълим, фан, маданият ва соғлиқни сақлаш муассасалари билан шуғулланувчи бош ташкилоти — ЮНЕСКО томонидан ҳамда унинг ҳомийлигида босмага тайёрланди.

Янги китобни дунёнинг кўпгина мамлакатларига тарқатиш тадбирлари ҳам кўрилди.

Чоршанба хабарлари

Янгиликлар, воқеалар, фактлар

Байрам дастурхонига

Каттаю кичик орзиқиб кутувчи Янги йил яқинлашиб келмоқда. Шу кунларда мамлакатимиз пойтахтининг бозорлари ва майдонларида ярмаркалар ташкил этиляпти. Шаҳарликлар картошка, мева ва бошқа сабзавот маҳсулотларини арзон баҳоларда харид қилишади.

Маҳаллий ҳокимликлар, Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси, «Ўзгўштсутсаноат», «Ўзмевасабзавотузумсаноат» холдинг компанияси деҳқон бозорлари, Тошкентнинг аҳолиси зич туманларида савдо расталари, павильонлари ташкил этиб, уларни маҳсулотлар билан пешма-пеш таъминлайдилар. Ярмаркалар жойлашган манзилларда ошхоналар очилади, сотувчилар ва харидорларга хизмат қилувчи қўшимча транспорт воситалари ҳам ажратилади.

Шундай ярмаркалар Янги йил арафасида мамлакатимизнинг барча вилоят марказларида ҳам ташкил этилаётир.

Пойтахтда

Курраи заминда

Москвада навбатдаги суиқасд

Россия пойтахтида Москва мэри ўринбосари Иосиф Орджоникидзега нисбатан суиқасд уюштирилди. Юзига ниқоб кийган номаълум кишилар унинг хизмат машинасига қарата автоматлардан ўт очган. Москва мэри Ю.Лужковнинг ўринбосари ҳисобланмиш И.Орджоникидзе белидан енгил жароҳат олган. Машина ҳайдовчиси эса ҳодиса жойида қурбон бўлган.

Бўлажак раҳбар танқидга учради

БМТнинг Ироқдаги собиқ вакили Ҳанс фон Шпонек АҚШнинг бўлажак янги Давлат котиби Колин Пауэлнинг фикрини кескин танқид қилди. К.Пауэл Ироққа нисбатан қўлланилаётган халқаро иқтисодий жазо чоралари кучда қолиши лозимлигини айтган эди.

Бундай жазо шу кунгача ҳеч қандай фойда бергани йўқ ва бермайди ҳам. К.Пауэл шуни тўғри тушунмоғи зарур, деди Ҳанс фон Шпонек германиялик журналистлар билан учрашувда.

Музокарадан натижа борми?

Фаластиннинг бир неча ташкилотлари мухторият раҳбари Ёсир Арофатнинг Исроил вакиллари билан музокара ўтказишга розилик берганини қоралади. Вашингтонда бошланажак Исроил-Фаластин музокаралари фақат яҳудийлар қарашларига хизмат қилади, деди Фаластин озодлик фронти вакили. Унинг айтишича, бундай музокаралар БМТ резолюцияси тўла бажарилган тақдирдагина ўтказилиши лозим. Акс ҳолда навбатдаги мулоқот ҳам самарасиз якунланиши мумкин.

«Интернет» хабарлари асосида тайёрланди.

Ушбу сонда:

ЁЛҒОННИНГ МИСИ ЧИҚДИ ёки пахта тайёрлашдаги кўзбўямачиликнинг «Қизилровот»ча усули 2

МАСОФАВИЙ ТАЪЛИМ: «ИНТЕРНЕТ» — ДУНЁГА ЙЎЛ 3

• 2001 йил — Оналар ва болалар йили

Фаришта

«Қўш устунимнинг бири» туркумидан 4

Нарпай бу йил Самарқанд вилоятида давлатга пахта сотиш режасини бажарган ягона туман ҳисобланади. Ўйлаб кўринг, бус-бутун вилоятда танҳо Нарпай туманигина ўз сўзининг устидан чиқди — йиллик режа 102,29 фоизга бажарилди. Ҳосилдорлик туман бўйича 28,6 центнерни ташкил этди.

Узоқ йиллар боши қолоқликдан чиқмаган нарпайликлар кейинги уч йилда устма-устига ғалаба қозонишмоқда. 1998 йилда режа 108 фоизга, 1999 йилда эса 113 фоизга етди. Пахтачиликда етарли тажриба тўпланди, деҳқончилик илмдонлари кўпайди.

Бу рақамлар нафақат пахтачиликда, ғалла ва пилла етиштиришда ҳам фоиз кўрсаткичи бўйича 100 дан анча юқорида туради.

Биз бугун Нарпайга сим қоқиб, уларга янги йилда янги муваффақиятлар тилаб қўймоқчи эдик. Аммо гўшакни туман ҳокими Акбар ЖАМИЛОВ кўтариб қолди ва газетамиз ҳақида, айниқса, унинг шанба сонлари хусусида илиқ гапларни айтди. Жумладан, бу йил туман аҳлининг кўпчилиги «Халқ сўзи»га ёзилишгани ва бу тадбир давом этаётганлиги тўғрисида гапирди. Шунда биз ҳам ундан янги асрдан нималар кутаётганлиги ҳақида сўрадик. Зеро, музаффар инсонларнинг гапи ҳам бутун бўлади.

Янги мингйилликдан нималар кутаяпсиз?

Нафъинг агар халққа бешак эрур

— Севимли ёзувчимиз Саид Аҳмаднинг «Халқ сўзи»даги чиқиши мени анча ҳаяжонга солди, — гап бошлади ҳоким. — Қаранг, ёзувчи аслида биз янги асрга қадам қўйганимизга 10 йил бўлди, дейди. Бу гапда ҳикмат кўп, бу ўта мағизли иборадир. Чунки Мустақиллик бизга янги эрани бошлаб берди, ҳамма соҳада, энг муҳими, юракларимизда Буюк Уйғониш бошланди. Илму урфон янгиланмоқда, бугунги тафаккуримиз, дунё воқеаларига бўлган муносабатимиз 10 йил илгаридан мутлақо фарқ қилади.

— Масалан?

— Масалан, биз яқиндагина Конституциямизнинг 8 йиллигини нишонладик. Бош қомусимиз ҳақида кўп некбин гаплар айтилди. Унинг ҳаётимизни бутунлай янги ўзанга буриб юборганлиги тўғрисида яна кўп нарсалар дейиш мумкин. Аммо мен бир нарсани таъкидламоқчиман. Илгариги Конституциялар, аввало, давлат манфаатларини ҳимоя қиларди. Бизнинг Бош қомусимиз эса, биринчи навбатда, инсон учун, унинг манфаатлари учун курашади.

Хўш, нега шундай? Менимча, Конституциямизнинг бош ижодкори — Юртбошимиз Ҳазрати инсонни ҳамиша улуғлайди, бошига кўтаради. Ўзингиз ўйлаб кўринг, Инсон манфаатлари йили, Аёллар йили, Соғлом авлод йили ва ниҳоят Оналар ва болалар йили!

Мажозий маънода айтиш мумкинки, биз XXI асрга соғлом авлод билан кириб бораяпмиз. Токи янги мингйилликда инсон завол кўрмасин, оналаримиз ва болаларимизнинг тўрт мучали соғ, тўрт кўзи тугал бўлсин.

— Инсон ҳақида гап кетганлигидан фойдаланиб, сизга мурожаат этмоқчийдим. Нарпай Каттақўрғон, Нуробод, Пахтачи, қолаверса, Навоий вилоятининг Хатирчи туманлари билан чегарадош, ҳаммаси бир дарёдан сув ичади, иқлими, шарт-шароити ҳам бир хил. Аммо юқоридаги туман пахтакорлари ўз режаларининг 80-давонига ҳам етолмадилар. Нега шундай? Ёки нарпайлик деҳқонларга кўрсатилаётган ғамхўрлик кучлироқми?

— Эсингизда бўлса, Вазирлар Маҳкамасининг мамлакат ижтимоий-иқтисодий ривожланиши ва иқтисодий ислоҳотларнинг 2000 йил биринчи ярми якунларига бағишлаб ўтказилган мажлисда Президентимиз «Бугунги кунда қишлоқ хўжалиги самарадорлигини юксалтириш, унумдорлик, ҳосилдорликни ошириш муаммолари фақат агротехника, наслчилик, уруғчилик масалаларига, деҳқончилик маданиятини оширишгагина боғлиқ эмас. Бугунги кунда бизнинг бу масаладаги энг заиф жойимиз — ишни ташкил қилиш, меҳнатни рағбатлаштириш билан белгиланади», деган эдилар. Бошқа туманларни билмадиму, аммо шу нуқтаи назардан қараганда, нарпайликларнинг омади бор. Тумандаги аҳоли пунктлари 100 фоиз газлаштирилган. Бугунги кунда мавжуд 68 та мактабнинг барчасида «зангори олов» ёнмоқда. Ичимлик суви муаммоси ҳам аллақачон бартараф этилган.

Бизда бригада бошлиқлари олдига ҳам, хўжалик раислари ёки корхона ва ташкилот раҳбарлари олдига ҳам битта вазифа қўйилган: режани бажар, аммо, энг аввало, қўл остингдаги одамларнинг янада тўкин ва бахтли яшаши учун кураш. Йўқса, сенинг режани бажаришингу, қилган даромадингдан не наф? Ахир Мир Алишер бобомиз ҳам беҳуда айтмаганлар:

Нафъинг агар
халққа бешак эрур,
Балки бу наф ўзингга
кўпрак эрур.

Зеро, яхшилик қилишни биладиган одам эмас, бировга ёмонликни раво кўрмайдиган киши саховат соҳибидир, элюртига нафлидир. Бу наф замирида эса билган ёхуд билмаган ҳолда ўз манфаатлари мужассам бўлади. Демак, манфаатлар мужассамлиги — тинчлик, осойишталик, тараққиёт ва фаровонлик гаровидир.

А. Навоий номли, «Ўзбекистон», Бобур номли ширкат хўжаликлари режани 130-170 фоизга бажаришди. Шу билан бир қаторда хўжаликнинг ҳар бир аъзосига 800-1000 килограммдан ғалла ҳам бердилар. Туманда ҳар бир қарич ер ҳам, ҳар тийин пул ҳам назоратсиз қолмайди. Бу йил пахтанинг 90 фоизи фақат юқори навларга сотилди. Натижада туман 2 миллиард сўм даромад қилди.

— Бу анчагина маблағ-ку?

— Бу — нарпайликларнинг эртаги ризқи. Бу — Мустақиллигимизни мустаҳкамлаш йўлида меҳнат қилаётган, шу юрт, шу озод Ватан тараққиёти учун астойдил бел боғлаган фидойи инсонларимизнинг насибасидир. Зотан, кимки ўз Ватанига дахлдор бўлмаса, у инсониятга ҳам дахлдор эмас. Бир замонлардагидек, давлатнинг ери, давлатнинг пахтаси, моли ва ғалласи, дейдиган даврлар ўтиб кетди. Хусусийлаштириш ва мулкни давлат тасарруфидан чиқариш борасидаги бугунги сиёсатимизнинг асл мазмуни ҳам шундан иборат. Одамларимиз кўплаб жойларда бу сиёсатнинг «таъмини» татиб кўришди. Бизда ҳам айни вақтда 310 та фермер хўжалиги фаолият кўрсатмоқда ва улар туман иқтисодиётига улкан улуш қўшмоқда.

— Бу йил қанча майдонга ғалла экилди?

— 5295 гектарга. Ҳозир тўла ниҳол олинди. Шуларга, боқиб қувониб кетаман. Бу — XXI асрнинг, яъни янги мингйилликнинг ҳосили бўлади. Биз ҳозир тарихий даврларни бошдан кечираяпмиз. Зеро, бундай фурсат ҳаммага ҳам насиб қилавермайди. Мен янги асрда Ўзбекистонни қишлоқ хўжалиги гуркираган, «Ўзбекистонда тайёрланган» деган тамғали маҳсулотлар жаҳон бозорларини тўла эгаллаган ҳолда тасаввур қиламан.

Э. БОЛИЕВ
суҳбатлашди.

• Ислоҳот қирралари

ЖИЗЗАХ БУЮМЛАРИ ДОВРУҒИ

Асримизнинг сўнгги йили Жиззах вилояти маҳаллий саноатчилари учун ўсиш-ўзгариш даври бўлди. Агар 1998 йилда 19,6 миллион сўмлик буюмлар ишлаб чиқарилган бўлса, жорий йилнинг ўн бир ойида бу рақам 197,1 миллион сўмни ташкил этди. Йил якунида 210 миллион сўмлик товар маҳсулоти истеъмолчиларга етказиб берилади.

Бултур маҳаллий саноат буюмлари 377,5 минг АҚШ долларилик миқдорда экспорт қилинган бўлса, шу кунгача 810 минг доллар ҳажмидаги буюм хорижга жўнатилди. Қаранг, илгари бундай маҳсулотлар аксарият ҳолларда четдан олиб келинарди. Энди эса импорт ўрнини босувчи буюмлар қаттиқ валютани тежаяпти, айни пайтда экспорт салмоғини ошириш мамлакат иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш ишига ҳисса бўлиб қўшилмоқда.

Хўш, бундай ўзгаришларга қандай эришиляпти? Саволимизга вилоят «Маҳаллий саноат» акционерлик компанияси раиси Эркин Қобулов қуйидагича жавоб қилди:

— Ҳамма гап мулк ўз эгаси қўлига ўтаётганлигида. Одамлар қанча унумли ишласа ўзларига ҳам, корхонага ҳам яхши бўлишини амалда кўриб ишонч ҳосил қилмоқдалар. Вилоят ҳунармандлар уюшмаси билан ҳамкорлигимиз яхши самара бераётир. Фориш, Зомин, Пахтакор, Жиззах туманларида миллий зардўзлик цехлари ишлаб турибди.

— Оналар ва болалар йилида янада завқ билан бешик ясаймиз, — дейди ҳунарманд Кўчқор Қозоқов. — Бу касбга 2 ўғлим ва 2 набирамни ўргатдим.

Ўтган 11 ой ичида 100 дан зиёд янги иш ўринлари вужудга келтирилди. Келгуси йилда экспортбоп тиббиёт пахтаси ишлаб чиқариш йўлга қўйилади. Хуллас, хомашё материалларини ўз имкониятлари ҳисобига кўпайтириш орқали бежирим, сифатли, айни пайтда рақобатбардош буюмлар тайёрлашга бел боғлаган жиззахлик маҳаллий саноатчилар янги асрда, янги йилда катта орзуларга иштиёқманд ишламоқдалар.

Саодат ЖАББОРОВА.

Иш ўринлари кўргазмаси

Энергетиклар шаҳри Тахиатошда меҳнат бўлимининг ташаббуси билан бўш иш ўринлари кўргазмаси ўтказилди. Унда корхона, идора ва ташкилотлар 77 та иш ўринларига аҳолини таклиф этди. Тадбир натижасида 57 нафар йигит-қиз муқим иш билан таъминланди. 10 нафар қизга эса “Барс” хусусий фирмасида ҳунар ўрганиш учун йўлланма берилди.

Бундай бўш иш ўринлари кўргазмаси Бўзатов, Қораўзак, Элликқалъа туман меҳнат бўлимлари томонидан ҳам ўтказилиб, юзлаб кишилар иш билан таъминланди.

А.ИСКАНДАРОВ,
ЎзА мухбири.

Эзгуликнинг эрта-кечи йўқ

Инсоният янги асрга қадам қўяётган шу улуғ аёмда болаларга эътибор ва ғамхўрликни янада кўчайтириш, етим-есирлар, кам таъминланган оилаларнинг фарзандларини қўллаб-қувватлаш мурувват ўн кунлиги ўтаяпти. Ўзбекистон касаба уюшмалари федерацияси кенгашининг ижроия қўмитаси шу муносабат билан «Маҳалла» хайрия жамғармасига уч миллион сўм маблағ ажратди. Металлургия ва машинасозлик саноати ходимлари касаба уюшмасининг Тошкент вилоят қўмитаси Бекободдаги «Саховат» боғча-мактаби ва Чирчиқдаги 14-меҳрибонлик уйи тарбияланувчиларини кийим-кечак ва ширинликлар билан сийлади. Касаба уюшмаларининг Қорақалпоғистон Республикаси, Андижон, Хоразм, Тошкент ва Фарғона вилоят ташкилотлари ҳам мурувват ўн кунлигида фаол қатнашмоқдалар.

Жўрабек МУРОДОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ёлғоннинг миси чиқди

ёки пахта тайёрлашдаги кўзбўямачиликнинг «Қизилровот»ча усули

Жиноят ва жазо

Деҳқончилик қалбакиликни ёқтирмайди. Астойдил, ҳалол меҳнат қилган кишидан ер ўз саховатини аямайди. Афсуски, Уйчи туманидаги «Қизилровот» тажриба хўжалигининг директори Маҳмуд Исмоилов шу йўл билан эмас, балки қинғир ишлар билан «шуҳрат» топди. У меҳнат қилмай мўмай даромад олиш мақсадида қинғир ишга қўл урди. Оқибатда бир пайтлар вилоятдаги илғор хўжаликлардан бўлган, пахтанинг янги навларини синаб, экиш учун бошқа хўжаликларга тавсия берадиган мазкур тажриба хўжалиги қолоқлик ботқоғига ботиб қолди.

Ўтган йили хўжалик раҳбари М.Исмоилов давлатга пахта сотиш шартнома режасини бажара олмаслигига кўзи етди. У «Қизилровот»нинг илгариги обрўсини сақлаб қолиш, қолаверса, ўзи ҳам обрў қозониш мақсадида ҳийла ишлатишга, аниқроғи кўзбўямачилик йўлини тутишга жазм этди.

Пахта тозалаш заводининг хўжалик ҳудудида жойлашгани ғаразли мақсадни амалга ошириш учун унга қўл келди. Негаки, хўжалик тайёрлаган пахтасини айнан ана шу корхонага топширарди.

«Директор заводда штаб тузиб, шу ердан туриб йиғим-теримга раҳбарлик қила бошлади. Сентябр ойининг ўрталарида барча бригада бошлиқлари билан йиғилиш ўтказди. Унда ғўза чаноқларида етарли ҳосил тўпланмаганлиги, шу сабаб хўжаликнинг пахта тайёрлаш йиллик режаси уддаланмай қолиши мумкинлигини уқтирди. Бундай аҳволдан чиқишнинг йўли — заводдан терилмаган пахталар учун юк хатлари олиш эканини очиқ-ойдин айтди. Ана шу ҳужжатлар асосида қалбаки табел ҳамда тўлов ведомостлари тузиб хўжалик кассасидан пул олишни таклиф қилди. Ундан бригада бошлиқлари ҳам манфаатдор бўлажагига шаъма қилди.

Завод саралочиси Маҳаммаджон Йўлдошев директорнинг энг ишонган кишиси ҳисобланарди. У илгари сурилган бу таклифдан директор билан ўзи кўпроқ манфаатдор бўлишини яхши тушунарди. Шу сабаб у 21 сентябрдан топширилмаган пахта учун раҳбарнинг кўрсатмаси билан юк хатлари ёзиб беришга «енг шимариб» киришиб кетди. Унинг ҳузурига ташриф буюрган бригада бошлиқлари топширилмаган пахталар учун бирин-кетин юк хатлари ола бошладилар.

1-бригада бошлиғи Фахриддин Отабоев ноқонуний ишга биринчилардан бўлиб киришди. У пахта терими мавсуми давомида териб топширилмаган 85,5 тонна пахта учун сохта юк хатлари олди. Шулар асосида хўжалик кассасидан қалбаки тўлов ведомостлари орқали 630 минг сўм пулни олиб ҳамтовоқлари билан бирга ўзлаштириб юборди.

Шу тарзда сентябр-октябр ойлари давомида завод саралочисидан бригада бошлиқлари И.Номанов 65,0 тонна, У.Умаров 35,8, А.Ҳожиев 101,7, Р.Дедеханова 97,5, А. Марипов 114,6, К.Эсанов 100,5, А.Сайдасралов 58,0, И.Раҳмонов 58,7, Т.Тўхтабоев 63,1 тонна терилмаган, умуман, топширилмаган пахта учун юк хатлари олдилар ва шулар асосида хўжалик кассасидан жуда катта миқдорда пул ўзлаштирдилар.

Кўзбўямачи директор бошлиқ жиноий гуруҳга халқ таълими ходимлари ҳам қўшилишди. Улар «алдагани бола яхши» қабилида иш тутишди. Хўжалик ҳудудидаги 9-ўрта мактаб ўқитувчиси Ш.Холматов 1-бригада томонидан 20 тонна терилмаган пахта учун берилган юк хати асосида ўқувчилар номига тўлов ведомостлари ёзиб кассадан пул олди. У ведемостда кўрсатилган пулни ўқувчиларга бермай «хўжалик планининг бажарилишига ёрдам», деб болаларга қўл қўйдириб олди. 45-ўрта мактаб ўқитувчиси Р.Ортиқбоев, 8-ўрта мактаб ўқитувчилари А.Туялиев, Х.Нажаев ва Ғ.Ураловлар ҳам турли бригадалар томонидан берилган юк хатлари асосида ўқувчилар номига тўлов ведемостлари тузиб, кассадан мўмай пул олиб, гуруҳ аъзолари билан «арра» қилишди.

3-бригада ҳисобчиси М.Қосимовнинг хурмача қилиқлари ҳаммасидан ошиб тушди. У 97,5 тонна терилмаган пахта учун ёзилган сохта юк хатлари асосида туман пахта тозалаш заводи ишчи-хизматчилари номига қалбаки тўлов ведомостлари тайёрлади ва бригада бошлиғи билан тил бириктириб ясама имзолар қўйилди. Шу тариқа катта миқдорда пул ўзлаштирилди. Энг ачинарлиси, бундай ҳолат бошқа бригадаларда ҳам рўй берган.

Пахта тозалаш заводи саралочиси М.Йўлдошев ҳаммаси бўлиб 778,3 тонна терилмаган пахта учун хўжалик бригада бошлиқларига юк хатлари ёзиб ўз мансаб ваколатини суиистеъмол қилган ва бунинг натижасида улардан 2410,0 минг сўм пулни пора сифатида олган. Хуллас, М.Исмоилов бошчилигидаги жиноий гуруҳ томонидан терилмаган пахта учун тўланган 6 миллион 400 минг сўмдан зиёд пулни у ҳамтовоғи М.Йўлдошев ва бошқалар билан ўзлаштириб юборган.

Ажабланарлиси, бу жиноий ҳаракатлар фош этилгунга қадар М.Исмоилов «хўжалик пахта тайёрлаш йиллик режасини 108 фоиз қилиб бажарди», дея юқори ташкилотларга маълумот берган ва обрў-эътибор қозониб, кўкрак кериб юрган. Аслида эса пахта тозалаш заводи хўжаликдан қабул қилиб олган 2257 тонна пахтанинг 778 тоннаси йўқ бўлиб, фақат қоғозлардагина бор бўлган, холос. Бу оз эмас, кўп эмас йиллик режанинг 34,5 фоизини ташкил этган.

Ўзи хон, кўланкаси майдон директор сохта обрўсининг миси чиқди. Вилоят прокуратураси томонидан мутахассислар иштирокида ўтказилган тафтиш давомида директор ва унинг ҳамтовоқлари содир этган жиноий ҳаракатлар ўз исботини топди. Терговнатижалари бўйича бир эмас 16 киши суднинг қора курсисига ўтказилди. Гуруҳ жиноий ишини кўриб чиққан вилоят суди ўз ҳукмини ўқиди. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг бир қатор моддаларидаги жиноятларни содир этганликлари учун тажриба хўжалиги директори М.Исмоилов, хўжалик қошидаги пахта тозалаш заводи саралочиси М.Йўлдошев, бригада бошлиқлари Ф.Отабоев, И.Номанов, А.Ҳожиев, А.Марипов, К.Эсанов, А.Сайдасралов, И.Раҳмонов, Т.Тўхтабоев, ўқитувчилар Ш.Холматов, Р.Ортиқбоев, А.Туялиев, Х.Нажаев, Ғ.Уралов ва табелчи М.Қосимов 5 йилдан 12 йилгача озодликдан маҳрум этилдилар.

Наманган вилоятида ўзининг ҳалол меҳнати билан катта обрў қозонган, халқнинг юксак ҳурматига сазовор бўлган кишилар кўп. Уларнинг номлари ҳамма вақт ҳурмат билан тилга олинади. «Қизилровот» тажриба хўжалиги директори Маҳмуд Исмоилов каби айрим кимсалар ўз хурмача қилиқлари билан сохта шуҳрат қозониб, тарала-бедод юришди. Ҳайриятки, қилни қирқ ёрувчи тафтишчилар уларнинг сохтагарчиликларини фош этишди. Шуни айтадилар-да, эртами-кечми ёлғоннинг миси чиқади, деб.

Алижон МАВЛЯНОВ,
Наманган вилояти прокуратураси иқтисодий жиноятчилик ва коррупцияга қарши кураш бўлимининг алоҳида муҳим ишлар бўйича катта терговчиси.

Чеварлар

Куёвларнинг адл қоматига ёпишиб турган, юзлари ойдай келинчакнинг чиройини тағинда очиб юборган либосларнинг кўпи қўрғонтепалик чевар Манзурахон Баҳромова ва унинг шогирдлари қўлидан чиққан. Олис қишлоқ ҳунармандлари ҳар бир либосга кўз нури, қалб кўри, меҳрини бахшида этгани учунми, бежирим кийимлар ҳамманинг диққатини ўзига тортади, кўзларни қувонтиради.

Гўзаллик, нафосат ва дилбарлик улашувчи Манзурахон миллий либосларимизни бугунги кун талабига мослаб тикиш йўлида тинмай изланмоқда. Айни дамда касб «сир»ларини қишлоқ қизларига эринмай ўргатаётир. У кейинги пайтда икки юздан ортиқ ҳамқишлоғига бу касбни ўргатди.

Манзурахоннинг ҳамюртлари унинг саховатпешалигидан ҳам мамнун бўлишаётир. Қишлоқ ҳунарманди хайрия ишларига бир миллион сўмга яқин пул ажратди.

О.ШОДМОНАЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Посбонлар танлови

Фарғонадаги Юсуфжон қизиқ Шакаржонов номли вилоят театрида “Маҳалла посбонлари” танловининг финал баҳслари якунланди.

Ўзбекистон Республикасининг “Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида”ги янги таҳрирдаги Қонуни ҳамда “Маҳалла посбони” жамоат тузилмалари тўғрисидаги Низомга биноан амалга оширилган мазкур танлов жойларда жамоат тартибини сақлаш, ҳуқуқбузарлик содир этган шахсларни аниқлаш, қўлга олиш, фуқаролар ҳуқуқий саводхонлигини юксалтиришда муҳим аҳамият касб этади. Посбонларнинг касбий тайёргарлигини доимий ошириб бориш эса шу куннинг долзарб вазифаларидан биридир. Мазкур танлов шу мақсадларга хизмат қилади.

Танловнинг финал баҳсларида иштирок этган Марғилон шаҳри, Сўх, Қува, Тошлоқ ва Ўзбекистон тумани маҳалла посбонлари ҳуқуқий билимдонликлари, театрлаштирилган саҳна кўринишларини шарҳлаш, сардорлар беллашуви борасида ўз маҳоратларини намойиш этди. Қизиқарли мунозаралар, тортишув ва баҳсларга бой бўлган танловда Қува тумани маҳалла посбонлари жамоаси биринчи ўринни олган бўлса, иккинчи ва учинчи ўринларга Сўх ва Ўзбекистон тумани посбонлари муносиб деб топилди.

Р.КАМОЛОВ,
ЎзА мухбири.

Акциядорлик-тижорат «Ўзтадбиркорбанк» мамлакатимизда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришга, хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Айниқса, молиявий муассасанинг хориж сармоясини республикамизга олиб келиш бўйича амалга ошираётган ишлари диққатга сазовордир. Айни пайтда банк ёрдамида чет эл маблағи олиб, халқ хўжалигининг турли тармоқларида фаолият кўрсатаётган, харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқараётган ёки мижозларга жаҳон андозалари даражасида хизмат кўрсатаётган корхоналар талайгина.

• Банк ва мижоз

КРЕДИТДАН БАРАКА

Банк Ўрта Осиё-Америка тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш жамғармасининг «Кроссроудз» компанияси билан ҳамкорликда тадбиркорларнинг 3 миллион 300 минг АҚШ доллари миқдорида 36 лойиҳасини молиялаштирган. Улар мамлакатимиз халқ хўжалигининг турли соҳаларида фаолият юритмоқда. Хориж сармоясида кредит олиб ишлаётган корхоналар республикамиз истеъмол бозорини ўз маҳсулотлари билан тўлдиришга ва аҳолига турли хил хизматлар кўрсатишда жонбозлик кўрсатмоқда.

Масалан, «Дероз» хусусий корхонаси кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун 115 минг АҚШ доллари, «Атриум» қўшма корхонаси кийимларни кимёвий усулда тозалайдиган хориж технологияси сотиб олиш учун 105 минг АҚШ доллари, «Мақсад» хусусий фирмаси маъданли сув қуйиш ускуналари харид қилиш учун 72 минг АҚШ доллари, «Дента-плюс» клиникаси замонавий хизмат кўрсатиш учун хориж стамотология асбоб-ускуналари харид қилиш мақсадида 70 минг АҚШ доллари олган эди. Айни пайтда мазкур корхоналар барқарор фаолият кўрсатмоқда. Қуйида «Дента-плюс» хусусий корхонаси тўғрисида ҳикоя қиламиз.

Садафдек ялтираб турган тишларига ҳавас билан қараганимни кўриб, қўшним шундай деди:

— Шаҳримизнинг «Дента-плюс» хусусий клиникасида қўйдирдим. Шифокорларнинг хизмати жуда маъқул бўлди. Энг муҳими, барча жараёнлар ҳеч қандай оғриқсиз амалга оширилар экан. Шу билан бирга жуда қисқа фурсатда тиш қўйишди. Хизмат ҳақи ҳам унчалик қиммат эмас.

Пойтахтимизнинг Абдулла Тўқай кўчасидаги 16-уйда жойлашган «Дента-плюс» хусусий клиникаси мана тўрт йилдирки, аҳолига сифатли хизмат кўрсатиб келмоқда. Бу ерда тишни даволашдан тортиб, турли садафлардан тиш ҳам қўйилади. Беморларга жаҳон андозаларига жавоб берадиган даражада хизмат кўрсатилади. Шу боис даволанувчилар сони йилдан-йилга ошиб бораяпти. Масалан, клиника очилган йили улар сони 400 га яқин бўлса, жорий йилнинг ўтган ойларида бу кўрсаткич 1100 тадан ошди.

... Абдурасул Жалиловнинг асли касби врач-стамотолог. У мамлакатимизда хусусий тадбиркорликка алоҳида эътибор берилаётганлигини кўриб, хусусий клиника очишга қарор қилди. 1996 йили бу ишга қўл урди. Дастлаб ўз маблағига клиника очди. Лекин замонавий аппаратлар ва асбоб-ускуналар зарурлигини сезиб, банкдан имтиёзли кредит олишга аҳд қилди. Ўрта Осиё-Америка тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш жамғармасининг «Кроссроудз» компаниясидан 70 минг АҚШ доллари миқдорида маблағ олди. Бу ишда унга «Ўзтадбиркорбанк» ходимлари яқиндан ёрдам беришди. Улар ёрдамида бизнес-режа тузилди ва олинаётган маблағга банк кафолат вазифасини ўтади.

Кредитга Чехия, Германия, Исроилдан замонавий стамотология асбоб-ускуналари ва креслолар, шунингдек, бошқа зарур воситалар сотиб олинди. Замонавий асбоб-ускуналар унумдорлиги бизнес-режадаги уч марта ўрнига беш баравар ортди.

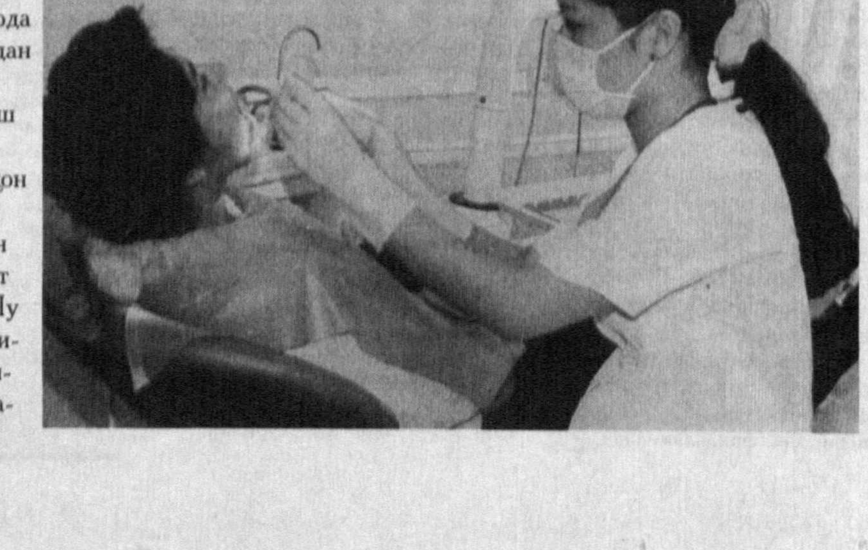

МАСОФАВИЙ ТАЪЛИМ: «ИНТЕРНЕТ» — ДУНЁГА ЙЎЛ

Биз компьютер технологияси соҳасида мислсиз ўзгаришлар юз бераётган бир даврда яшаяпмиз. Айниқса, ИНТЕРНЕТнинг пайдо бўлганлиги бу ўзгаришлар ичида алоҳида ўрин тутади. ИНТЕРНЕТ — маълумотларни, ахборотларни узоқ масофаларга узатиш воситасидир. Дунёнинг бир чеккасида юз берган янгиликлар, маълумотлар ИНТЕРНЕТ воситасида бошқа мамлакатларга оний лаҳзаларда етиб боради. Худди шу имкониятларга кўра, ИНТЕРНЕТ сайёрамизда сиёсий иқтисодий, молиявий, маданият, таълим ва бошқа соҳаларда халқаро ҳамкорлик алоқаларини жадаллаштиришга бебаҳо ҳисса қўшмоқда.

Ҳозирги кунда ИНТЕРНЕТ қўлланувчиларининг, яъни дунё миқёсида компьютер тармоғини ҳосил қилиш имкониятига эга бўлганларнинг 88 фоизи саноати ривожланган мамлакатларга тўғри келади. Булар эса дунё аҳолисининг атиги 17 фоизини ташкил қилади.

Ахборот тармоқлари билан ишлашга қодир бўлганлар бундай ишлашга имкони бўлмаганларга, яъни муаммолари глобал ахборот оқимларида эшитилмаган ва, умуман айтганда, ҳисобга олинмаганларга қараганда жуда катта устунлик ва имкониятларга эгадирлар. Тахминларга кўра, ИНТЕРНЕТ қўлланувчилар сони ҳозирги пайтда дунёда ўртача 150 миллион кишини ташкил қилаётган бўлса, бу рақам 2001 йилда 700 миллион кишидан ошиб кетади. Яъни масофадан узатиш тармоғи энди ривожланмоқда.

Америка Қўшма Штатларида ишлатилаётган компьютерлар сони дунёдаги қолган барча мамлакатларда мавжуд компьютерлар сонига нисбатан кўп. Болгарияда эса ИНТЕРНЕТ қўлланувчиларининг сони Африканинг шимолий қисмида жойлашган барча мамлакатлардагидан кўпроқ. Дунё аҳолисининг 23 фоизи яшайдиган Жанубий Осиёда эса атиги бир фоиз аҳоли ИНТЕРНЕТ билан ишламоқда. Марказий Осиё мамлакатларида бу кўрсаткич ҳозирча 0,8 фоизни ташкил қилади.

Экспертлар хулосасига кўра, энди ривожланиб келаётган мамлакатлардаги муаммоларни ва эҳтиёжларни эътиборга олиш учун ИНТЕРНЕТ бошқарувини максимал даражада кенгайтириш лозим.

Бугун Ўзбекистоннинг бир қатор олий ўқув юртлари ИНТЕРНЕТ тизимига уланган. Бу эса халқаро миқёсдаги замонамизнинг хилма-хил ахборотлари бойлиги билан уларнинг алоқаларини фаоллаштирмоқда.

Шу билан бирга, ҳозирги пайтда республикамиз таълим тизимида ўқитувчи-тингловчи ва ўзаро тингловчилар алоқасини йўлга қўйиш мақсадида икки томонлама коммуникацион технологиялар кенг қўлланилмоқда. Бунда масофадан ўқитиш тизимини ИНТЕРНЕТ имкониятларидан кенг фойдаланилган ҳолда тақсимлаш кўзда тутилган.

Ҳозир масофадан ўқитишнинг бир нечта моделлари мавжуд. Биринчи модель қуйидагиларда намоён бўлади: манба (эҳтиёжлар, таълим олувчи, ташкилотлар, назария ёки тарих, фалсафа); дизайн (жараённи ишлаб чиқиш, муҳит, дастур ва баҳо); етказиш (босма материаллар, аудио ва видео ёзувлар, радиотелевидение, компьютер ва дастурий таълим, аудиоконференциялар, видеоконференциялар); ўзаро таъсир (ўқитувчилар, консультантлар, экспертлар, маъмурлар, бошқа тингловчилар); ўқитиш муҳити (иш жойи, уй, синф, илмий марказ).

Ушбу моделда таълим олувчининг эҳтиёжлари ва масофадан ўқитишни ташкил этиш хусусияти курсларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш бўйича ечимларни туғдиради.

Иккинчи модель ACTIONS (ЭЗПИОНС) деб номланади ва у масофадан ўқитиш соҳасида қарорларни қабул қилиш учун, хусусан технологияларни танлаш учун мўлжалланган.

Шуни таъкидлаш керакки, масофадан ўқитишнинг юқорида кўрсатилган ва бошқа моделларидан фойдаланишда, ИНТЕРНЕТ доимо янгиланиб турадиган иқтисодий фанлар бўйича ресурслар сақланадиган жой ҳисобланади. Шу билан бирга, унинг ёрдамида ўқитишнинг энг янги усулларини эгаллаш мумкин. Республикамиздаги алоҳида ҳудудларнинг ягона ИНТЕРНЕТ тизимига уланиши, шунингдек, жаҳондаги бошқа компьютер тармоқларига қўшилиш технологиясининг аниқ бўлишига қарамай, мамлакатнинг узоқ ҳудудларида яшовчи талабалар билан ўқитувчилар ўртасидаги алоқа самарадорлиги ҳали тўла аниқ эмас.

Шунинг учун дастлабки лойиҳани Тошкент шаҳридаги 6 та олий ўқув юртида амалга ошириш мўлжалланган. Лойиҳанинг биринчи босқичи 2000 йилнинг июн ойида 3 та олий ўқув юртида амалга оширилди, иккинчи босқичда эса (август, 2000 й.) ўқитувчиларни тайёрлашга эришилди.

Ушбу лойиҳа доирасида ишлаб чиқиладиган масофадан ўқитиш курслари «Макроиқтисодиёт» ва «Микроиқтисодиёт» бўйича бакалавр даражасидаги замонавий ўқув курсларининг алоҳида компонентларини ўз ичига олади.

Ўқув курсларининг дистанцион шакли масофадан ўқитиш ҳолатини ва ўқитишнинг анъанавийроқ усуллари билан бириккан ҳолда ИНТЕРНЕТни кўзда тутади. Бунинг мақсади — Ўзбекистондаги олий ўқув юртларида иқтисод бўйича ўқув режаларини ва дастурларини янгилаш жараёнини тезлаштиришдир ва у миллий таълим дастурида белгиланган иқтисодий таълим андозаларини кейинчалик қайта шакллантириш ва замонавийлаштириш масалаларидан келиб чиққан.

«Ўзбекистонда иқтисодчиларни масофадан ўқитиш» Жаҳон банки институтининг тажриба лойиҳасини амалга ошириш бўйича таклиф этилаётган концепция қуйидаги ечимларга эга:

Университет ва ўқитувчиларни танлаш ва ўқитиш — лойиҳанинг биринчи вазифасидир. «Ўрта Осиёда иқтисодиёт бўйича масофадан ўқитиш» ёзги мактабида 11 нафар ўқитувчини танлаш ва ўқитиш режалаштирилди. Бу ўқитиш жараёни Россия Федерацияси Президенти ҳузуридаги давлат хизмати академиясида 2000 йил 29 майдан 2 июнигача бўлиб ўтди ва у Швейцария ривожланиш корпорацияси ҳамда Евроосиё фонди билан ҳамкорликда Жаҳон банки ҳомийлигида ташкил этилди.

Лойиҳанинг иккинчи босқичида — иштирок этадиган университетларни аниқлаш ва дублёр-ўқитувчиларни ўқитиш вазифаси белгиланган. Шунга асосан, тайёрлов курслари шу йилнинг 19-23 июн кунларида, асосий ўқувлар эса 23-30 июнда ўтказилди.

«Микроиқтисодиёт» ва «Макроиқтисодиёт» соҳалари бўйича лойиҳада тахминан 30 та ўқитувчи бўлиши кўрсатилган ва улар Тошкент Давлат иқтисодиёт университети, Тошкент давлат Техника университети, Тошкент Алоқа институти, шунингдек, Ўзбекистон Миллий Университети, Молия институти, Жамият ва давлат қурилиш академияси ва «Устоз» жамғармасидан танланди.

Учинчидан, «Устоз» жамғармаси ва олий ўқув юртлари, яъни тажриба лойиҳасининг иштирокчилари ўртасида шартнома тайёрланади ва имзоланади.

Лойиҳада микро ва макроиқтисодиёт бўйича ўқитувчиларни ўқитиш учун семинар-тренинглар ҳам режалаштирилган.

Ушбу концепцияда таълим тизимида масофадан ўқитишнинг моддий-техникавий базасини яратиш, ўқув-услубий материалларни тайёрлаш, лойиҳани ташкилий-маъмурий қўллаб-қувватлаш тадбирлари ҳам кўзда тутилган.

Олдинда эса юқорида кўрсатилган муаммоларни ҳал этишдан ташқари янги ахборот технологиялари бўйича услубий қўлланмаларни яратиш, қўлланувчиларни ўқитиш, кутубхоналарни автоматлаштириш вазифалари ҳам турибди.

Ахборотлаштириш муаммоси умумтаълим савиясини оширишда етакчи ўрин тутади. Буни таълим тизимини бошқариш раҳбарлари, ўқув масканларининг ўқитувчилари яхши билишлари ва ўз фаолиятларида қўллашга ҳозирлик кўришлари керак. Шунингдек, ўқувчи ва талабалар ҳам, ўз навбатида, маълумотларни қабул қилувчилар сифатида янги киритилаётган технологиялар эвазига янада кенгайиб бораётган имкониятларни тасаввур қила олишлари лозим.

Хуллас, ахборот технологиясининг энг замонавий имкониятларини таълим-тарбия ишига жорий этиш таълим соҳасида амалга оширилаётган ислоҳотларнинг муҳим таркибий вазифаларидан бири ҳисобланади.

Саидаҳрор FУЛОМОВ,
академик.
Анвар ЭШМУҲАММЕДОВ,
профессор.
Искандар ЁҚУБОВ,
доцент.

Куни кеча, Олмалиқ шаҳридаги кимёгарлар саройида Тошкент вилояти шаҳарлари бўйича савдо ва умумий овқатланиш корхоналари ходимларининг семинар кўрик- танлови бўлиб ўтди.

Кўрик-танлов якунларига кўра, «Бекободсавдо» АЖнинг «Дўстлик» дўкони сотувчиси Рустам Раскаллиев ва Олмалиқ «Савдо» МЧЖ сотувчиси Қаҳрамон Нодировлар «Энг яхши сотувчи»лар деб топилди.

«Энг яхши қандолатчи» танловида эса 1-ўрин «Ангрентаом» МЧЖнинг қандолат цехи қандолатчиси Любовь Абазаровага насиб этди.

Ғолиблар «Тошкентвилоятсавдо» акционерлик компаниясининг қимматбаҳо совғалари билан тақдирландилар.

СУРАТЛАРДА: кўрик-танловдан лавҳалар.

Даврон АҲМАД
олган суратлар.

Ўрнак олса арзийди

Меҳримиз қуёшча бор

Кексаларга ва ногиронларга хайр-у саҳоват ва меҳрмурувват кўрсатиш халқимизнинг азалий анъаналаридан. Ҳадисларда айтилишича, айниқса Моҳи рамазонда қилинган хайру саҳоватнинг савоби беқиёсдир.

Ўзбекистон ўрамли томёпқич ашёлари акциядорлик жамиятида кекса ишчиларга иззат-икром кўрсатилди. Улардан йигирма икки киши қимматбаҳо совға-саломлар билан фахрийликка кузатилди. Фахрийлик дафтарчасини Поп туман ижтимоий таъминот бўлими мудири Н. Қодирова топширди. Ифторлик Афғон уруши, Чернобиль фожиаси оқибатларини бартараф этиш қатнашчилари, юзга яқин ногиронларга совға-саломлар улашиш билан якунланди.

Туман маданият уйи бадиий ҳаваскорлари ижро этган куй-қўшиқлар ушбу маросимга ўзгача файз бахш этди.

Валияхон САИДОВА,
Поп тумани.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ:

(Вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларнинг умумий мажбурий тусдаги меъёрий ҳужжатларини давлат рўйхатидан ўтказиш ҳолати тўғрисида 2000 йил 11 декабрдан 16 декабргача бўлган маълумот)

I. Давлат рўйхатидан ўтказилди:

1. Божхона брокерлари ва декларантлари фаолияти тўғрисидаги низомга 1-сонли ўзгартириш ва қўшимчалар. *ЎзР Давлат божхона қўмитаси томонидан тасдиқланган.*

2000 йил 16 декабрда 495-1-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди (2000 йил 26 декабрдан кучга киради).

2. ЎзР тижорат банкларида ва Марказий банк Ҳисоб-китоб марказларида электрон имзо ва шифрация калитларидан фойдаланиш тартиби тўғрисида низом. *ЎзР Марказий банки томонидан тасдиқланган.*

2000 йил 16 декабрда 991-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди (2000 йил 26 декабрдан кучга киради).

II. Давлат рўйхатидан чиқарилди:

1. Илмий-тадқиқот ишлари натижалари, «ноу-хау» ва ихтироларни экспорт қилишга Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси томонидан рухсатномалар бериш тўғрисида низом. *ЎзР ФТДҚ томонидан тасдиқланган ва Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, Молия вазирлиги билан келишилган.*

2000 йил 15 декабрдан чиқарилди (1997 йил 7 октябрда 369-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилган).

Мазкур меъёрий ҳужжат Адлия вазирлиги Тақдимномаси асосида амалдаги қонун ҳужжатларига ўзгартиришлар киритилиши муносабати билан ўз кучини йўқотди.

III. Давлат рўйхатидан ўтказиш рад этилди:

1. Тижорат банкларининг ипотека облигацияларини чиқариш, уларни муомалада бўлиши ва сўндириш тўғрисида низом. *ЎзР Марказий банки томонидан тақдим этилган.*

2. Товар бозорлари чегарасини аниқлаш ва хўжалик юритувчи субъектни монополист деб тан олиш тартиби тўғрисида низом. *ЎзР Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси томонидан тақдим этилган.*

3. Лойиҳа ва қидирув ташкилотлари рейтингини аниқлаш тартиби тўғрисида низом. *ЎзР «Даврхитектқурилиш» томонидан тақдим этилган.*

4. Қурилиш ташкилоти ва қурилиш материаллари саноат корхонаси рейтингини аниқлаш тартиби тўғрисида низом. *ЎзР «Даврхитектқурилиш» томонидан тақдим этилган.*

Тақдим этилган ҳужжатларда амалдаги қонунчиликка зид қоидалар мавжуд ёки улар меъёрий ҳужжатларга қўйилган талабларга жавоб бермайди. Давлат рўйхатидан ўтказиш рад этилган меъёрий ҳужжатлар Адлия вазирлигининг хулосалари ҳисобга олинган ҳолда қайта ишланган тақдирда давлат рўйхатидан ўтказиш учун такроран тақдим этилиши мумкин.

IV. Ҳуқуқий экспертизадан ўтказилмоқда:

1. Тижорат банклари капиталининг монандлигига қўйиладиган талаблар тўғрисидаги низомга 3-сонли ўзгартириш ва қўшимчалар. *ЎзР Марказий банки томонидан тақдим этилган.*

2. Тижорат банкларининг ички аудитига Марказий банк томонидан қўйиладиган талаблар (янги таҳрирда). *ЎзР Марказий банки томонидан тақдим этилган.*

3. Банкрот корхонанинг тугатиш ишларини амалга ошириш тўғрисида низом (янги таҳрирда). *ЎзР Макроиқтисодстат вазирлиги ҳузуридаги Иқтисодий ночор корхоналар ишлари қўмитаси томонидан тақдим этилган.*

4. Қамоққа олинган ва озодликдан маҳрум қилинган шахсларга тиббий ёрдам кўрсатиш самарасини ошириш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида буйруқ. *ЎзР ИИВ томонидан тақдим этилган.*

5. Хатлов жараёнида аниқланган камомад ва ортиқчаларнинг бухгалтерлик ҳисоби ва уларга солиқ солиш тартиби тўғрисида низом (Адлия вазирлиги хулосаси асосида қайта ишланган). *ЎзР Молия вазирлиги томонидан тақдим этилган.*

Маълумотлар Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг Идоравий меъёрий ҳужжатларни давлат рўйхатидан ўтказиш бошқармаси томонидан тақдим этилди.
Саволлар ва таклифлар учун телефонлар:
133-38-67, 132-00-28

ТОПГАН КЛИНИКА

Хусусий клиникага мурожаат қилаётган беморлар сони ортиб боргач, унинг иқтисодий аҳволи ҳам яхшиланиб борди. Икки йил муҳлатта олинган кредит бир ярим йилда қайтарилди. Клиника биноси замон талабларига жавоб берадиган даражада таъмирланди. Кутиш залидаги юмшоқ диван, креслолар ва рангли телевизор мижозлар хизматида. Беморларнинг рўйхатга олиш бўлимидаги компьютердан улар ўзларини қизиқтирган барча саволларга жавоб олиши мумкин.

Илгари бемор тиш даволатиш ва тиш қўйиш учун бир ой давомида клиникага қатнаган бўлса, эндиликда бу иш узоғи билан бир ҳафтада амалга оширилмоқда. Ташхис саноқли дақиқалар ичида қўйилади. Шифокорлар янги асбоб-ускуналар билан ишлаш сирларини ўрганишди. Улардан икки киши Америкага бориб ўз малакаларини ошириб қайтишди. Ҳозир клиникада ўнта шифокор ишламоқда. Уларнинг барчаси олий тоифали врач даражасини олишган.

Айни пайтда клиника кўрсатаётган хизмат бўйича республикамизда олдинги ўринлардан бирида туради. Шифохонани Германиядаги инплантологлар ассоциацияси президенти, профессор Холгар Бюркель оталиққа олган. У йилига икки марта келиб, жамоани соҳадаги янгиликлар, янги технологиялар билан таништиради.

Клиниканинг беморлар учун қулай томони шундаки, қабул соатлари уларнинг вақтига қараб белгиланади. Хусусий шифохона аслида эрталаб соат 8 дан кеч 18.00 гача ишлайди. Лекин беморлар хоҳишига қараб иш эрталаб соат 7 дан бошланиши ва кеч соат 22 гача ҳам давом этиши мумкин. Стоматолог шифокорлардан Анатолий Цой, Абдусаттор Турсунов, тиш техникларидан Алишер Каримов ва Алишер Ҳусановларнинг хизмати айниқса, мижозларга маъқул бўлмоқда.

— Чет элларда хизмат сафарида бўлганимда касбим тақозосига кўра бир нарсага кўп эътибор берганман, — дейди хусусий клиника раҳбари Абдурасул Жалилов. — Одамлар оқ суяк ва садафдан тиш қўйдиришади. Уларда қимматбаҳо металлардан тиш қўйиш таомилга кирмаган, модага учган одамларгина қимматбаҳо металлардан тиш қўйишга қизиқишлари мумкин. Бизга баъзан тиши соғ бўлган кишилар ёки турмушга чиқмоқчи бўлган қизлар келиб, тилла тиш қўйиб беришни илтимос қилишади. Уларга бундай қилиш саломатликка зарар эканлигини, ҳеч нарса асл тишга етмаслигини маслаҳат берамиз. Тишларнинг инсон соғлиғини сақлашда ўрни беқиёс. Соғлом тиш — саломатлик, гўзаллик белгиси. Чет мамлакатларда бунга алоҳида эътибор беришади. Одамлар тишларини авайлашади, ниҳоятда соғлом тутишади. Инсоннинг ташқи кўриниши, тишларининг соғлиғи уларнинг маданияти қай даражада эканлигини билдиради.

Шу ерда бир нарсани айтиб ўтишни хоҳлардим: тадбиркорлик билан шуғулланмоқчи бўлган ҳамкасбларим ёки танишларим баъзан мендан сўрашади. «Солиқ органлари, банк ёки назорат идоралари худа-беҳуда келиб, текшириб асабга тегмайдими, ишлашга халақит бермайдими?» «Йўқ, — деб жавоб бераман уларга. — Агар солиқни ўз вақтида тўласангиз, ҳисоб-китоб ишлари яхши олиб борилса, ҳеч ким ишингизга халақит қилмайди. Аксинча, масалан, бизга «Ўзтадбиркорбанк»нинг шаҳар бўлими ходимлари яқиндан ёрдам беришади».

Хусусий клиника келгусида ўз фаолиятини янада кенгайтиришни режалаштирган. Амир Темур кўчасидаги «Қозоғистон» кинотеатрининг рўпарасида ҳозиргисидан ҳам каттароқ клиника очиш ҳаракатидамиз. Бунинг учун банкдан оладиган кредит жуда қўл келади.

* * *

Хуллас, банкнинг сифатли молиявий хизмати, хусусан ўз вақтида кредитлар берилаётганлиги мижозларнинг иқтисодиётини мустаҳкамлашга ёрдам бермоқда. Шу билан бирга молиявий муассаса мамлакатимизда мулкчиликнинг турли шаклларини, хусусан тадбиркорликни ривожлантиришга ўзининг муносиб улушини қўшиб келаяпти.

Ҳосил КАРИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.
Бурҳон РИЗОҚУЛОВ
олган суратлар.

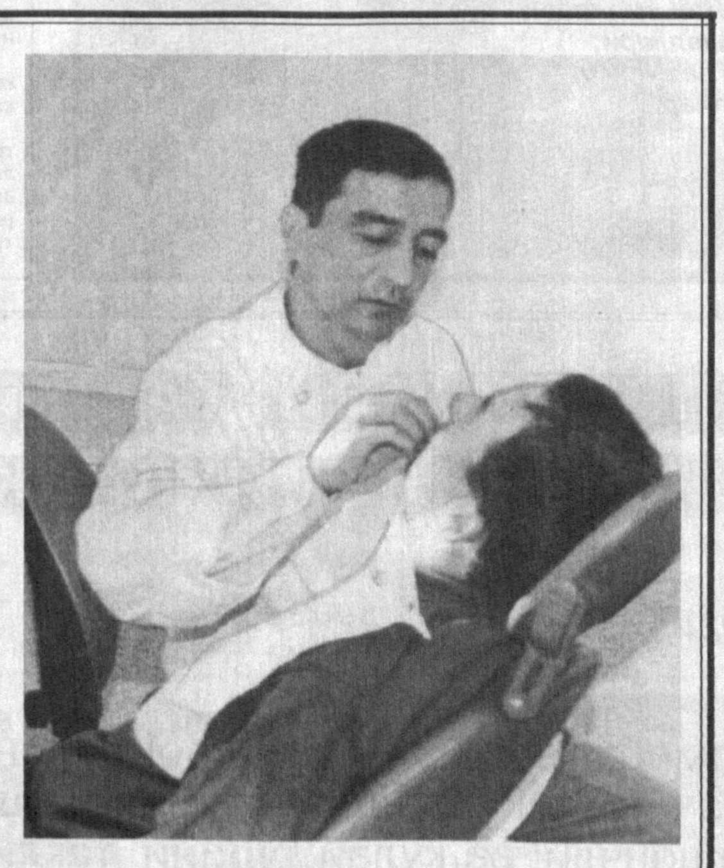

Огаҳий сўзи билан...

Улуғ шоир ва мутафаккир Огаҳий таваллудининг 191 йиллиги муносабати билан у туғилиб ўсган Хива туманидаги Қиёт қишлоғида ижодкорлар билан учрашув ҳамда мушоира ўтказилди. Унда вилоятнинг маънавият ва маърифат намоёндалари, илм-фан, санъат аҳллари иштирок этишди.

Огаҳий боғи ва уй музейида бўлиб ўтган мулоқотларда қадриятларимиз беқиёс қадр топган истиқлол даври, улуғ шоир ижодининг беназирлиги, келгуси йилларда унинг меросини илмий жиҳатдан яна ҳам чуқурроқ ўрганиш, асарларини чоп этиш масалаларига эътибор қаратилди. Огаҳий шеърлари билан айтиладиган кўплаб мумтоз қўшиқлар ижро этилди.

Буюк бобокалонимиз таваллудининг 190 йиллиги халқимиз томонидан байрам қилинганидан буён ўтган вақт давомида шоир дафн этилган Шайх Мавлонбобо қабристонида қўшимча қурилиш таъмирлаш ишлари амалга оширилди. Унга туташ боққа кўплаб дарахт кўчатлари экилди. Шоир уй-музейи янги экспонатлар билан бойитилди. Огаҳий номидаги вилоят театри жамоаси қатор ўқув муассасалари ва ишлаб чиқариш корхоналарида мулоқотлар ва томошалар ташкил қилди.

Урганчдаги Огаҳий майдонида ҳам мушоира бўлиб ўтди.

Сотим АВАЗ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ҳурматли Ўзбекистон фуқаролари!
«ЎЗБЕКИСТОН» КУРОРТ-СОҒЛОМЛАШТИРИШ АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИ
Сизларни қиш ва баҳор мавсумида ўзининг минерал сувлари ва нарзан ванналари билан машҳур бўлган Кисловодскдаги «Ўзбекистон» санаторийсида дам олиш ва даволанишга ТАКЛИФ ЭТАДИ.
Малакали шифокор-мутахассислар, тажрибали ошпаз-қандолатпазлар саломатлигингизни тиклаб, кўнгилли ҳордиқ чиқаришингиз учун хизмат қиладилар.
Йўлланмаларни Сиз хоҳишга кўра, 14 ёки 21 кунга тўлиқ рацион билан харид қилишингиз мумкин. Ўқишдан таътил кунлари 15 ёшгача бўлган болаларга чегирмалар белгиланган.
Йўлланмалар баҳоси 100000 сўм ва ундан юқори.
Қўшимча маълумотларни қуйидаги телефонлардан олишингиз мумкин: 133-64-92, 133-55-18, 132-13-67.
3611

Биринчи даражали
MAKSIMA
МЕБЕЛЬ САЛОНИ
Бевосита Италия туркум мебеллар тўплами.
Каталоглар асосида буюртмалар қабул қилинади.
Элтиб бериш ва йиғиш — бепул.
Манзилимиз: Фурқат кўчаси, 5. MAKSIMA мебель дўкони.
Тел. (371) 144-27-15.
Навоий кўч. Халқлар дўстлиги. шк. Цирк МЕБЕЛЬ салони "Ўзбексавдо" янги савдо расталари
3222

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги раҳбарияти ҳамда жамоаси вазирнинг биринчи ўринбосари С. Бегалиевга падари бузруквори
БЕГАЛИ отанинг
вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

«Тошкент» Республика фонд биржаси жамоаси биржа бошқаруви раиси Рашид Раҳимжоновга акаси
Тоҳир РАҲИМЖОНОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент кимё-технология институти ва шу институт қошидаги лицей жамоаси лицейнинг ўқитувчиси
Муаттархон ҲАСАНОВАнинг
бевақт вафот этганлигини муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Фаришта

«Қўш устунимнинг бири» туркумидан

Ёши улуғларни биласиз — қушуйқу бўлишади. Ҳаммадан кеч ётиб, ҳаммадан барвақт туришади.

Онам ҳам шунга одатланганди. Юз-қўлини ювгач, биринчи иши ҳовлимиз пештоқидаги чироқни ёқишу темир дарвозамизни ланг очиб қўйиш бўларди. Бу юмушни ҳеч қачон бизга буюрмасди, қишин-ёзин — доимо ўзи бажарарди. Мен унинг камуйқулигини кексаликка йўйардим. Тонг қоронғусида туртиниб-суртиниб дарвоза очишларини кўпйиллик кўникма ҳисоблардим. Сабабиниям сўрамасдим. Аммо бир гал...

Талаба эдим. Дорилфунунда ўқирдим. Қишки синовларни топшириб, таътилга чиққандим. Кечқурунок қишлоққа жўнаворгандим.

Эртаси ўйлаганимдек бўлди. Онам мени одатдагидай хўроз қичқирмасдан уйғотди. Сўнгра юпунгина кийиниб, ташқарига чиқиб кетди. Ҳаял ўтмай нимқоронғи хона шифтида шуъла ўйнади — ҳовлида чироқ ёнди. Кетма-кет қулоғимга муштдайлигимдан таниш садо — дарвозамизнинг даранг-дурунги эшитилди. Эринибгина иссиқ ўрнимдан қўзғалдим. Ҳузур қилиб керишгач, даҳлизга ўтдим. Онам илиқ сув тўлдириб қўйган обдастани кўтариб, бурчакдаги дастшуга яқинлашдим.

Артиниб-таранаётган маҳалим эшик ғижирлади-ю, ичкарига олдин этни жунжиктирувчи муздай тиниқ ҳаво ёпирилди. Кейин уст-боши қор, ранг-рўйи ўчинқираган алфозда онам кириб келди. Пойгакда калишини ечаётиб, алланечук ихрагандай бўлди. Илкис ҳушёр тортдим. Синчков разм солиб, чўчиб тушдим: у чап қўли билан ўнг қўлининг бош бармоғини маҳкам ушлаб олганди. Кафтлари орасидан қон сизиб турарди.

— Нима қилди, опа? — сочиқни елкамга ташларканман, ҳадик аралаш унга юзландим. — Тинчликми?

— Э-э ўлсин... — онам жавоб бергиси келмагандай, паришон ҳолда юзини буриштирди. Сувинг қолган бўлса, озгина қуйвор, — дея титроқ қўлларини дастшу узра чўзди.

Қарасам, жароҳати жиддий: бошмалдоғининг тирноғи кўчиб кетибди. Сал тегинса, узилиб тушгудай аранг осилиб турибди. Хавотирим баттар ошди:

— Нима бўлди, бундоқ гапирсангиз-чи, ахир!

Ўзимам сездим, бу сафар овозим бир баҳя баланд — зардалироқ чиқди.

— Ҳеч нарса, — онам гапим оҳангига парво қилмади. Қаддини ростлаб, отамнинг якка михга илинган эски белбоғига ишора қилди. — Анави рўмолни бу ёққа ол-чи!

Тушундим. Дарров белбоғ четидан бир парчасини узунасига йиртиб, ярасини боғлашга тутиндим.

— Бу шамол ўлгур яна эски нағмасини бошлади, кечаси билан тиним билмай, увиллаб чиқди. — Онам ҳаммасига худди ўзи айбдордай оҳиста тилга кирди. — Дарвозанинг тагига қор тўпланиб, музлаб қопти. Тортсам, очилмади. Қаттиқроқ силкитувдим, оёғим тойиб кетди. Йиқилаётганимда, дарвозанинг тавақаси қўлимни қисиб қолди.

У шундай дея ярадор бармоғини латта устидан авайлаб силаб қўйди. Оғриди шекилли, сержин юзи изтиробли буришиб кетди. Азбаройи ачинганимдан тағин саволга тутдим:

— Ҳеч тушунмайман, шу изғиринда дилдираб дарвоза очиш сизга нима азоб? Уйимиз қишлоқнинг энг чеккасида бўлса, азон палла биров йўқлаб келармиди?..

— Ундай дема! — Онам сўзимни чўрт кесди. Юзимга қараб туриб, аста бош чайқади. — Унақа демагин, болам, — деди қаттиқ шивирлаган кўйи такрорлаб. — Одам келмаса, фаришталар келади-ку.

— Ким? — Яхши англамай сўрадим.

— Фаришталар!

У бошқа сўз айтмади. Секин ортига ўгирилиб, хонаси томон юрди. Совиб қолган печка олдига бориб, пастга энгашди. Соғ қўлига оташкурак олиб, қопқоқни кўтарди. Кул босган тошкўмир чўғини титкилаб, устига тараша қалагач, гапида давом этди. — Саҳар чоғи дарвозасини очган одам савобга қолади. Уйига фаришталар кириб, ризқ-насиба улашади.

Онам «уқдингми?» дегандай менга саволомуз назар ташлади. Жовдираб боқишини кўриб, ўзимни босолмадим. Томорқамиз девор билан ўралмаганини, адоғи далага туташганлигини эслаб, кулиб юбордим.

— Қизиқмисиз, опа, — дедим ўзимча ҳазил қилиб, — фаришталар кираман деса, ана, ҳовлимизнинг чор тарафи очиқ. Ариқдан у ёғи кенг дала. Ёки фаришталар фақат дарвозадан кирадими? Бирор жойга шунақа деб ёзиб қўйганми?

— Билмасам... — онам пешонасига тушиб қолган бир тутам оппоқ сочини рўмоли остига қистираркан, негадир оғир сўлиш олди. Ловуллай бошлаган алангага маъюс термулганча жим қолди. — Менга отанг шунақа деган-да. — Унинг овози янада майинлашди. — Ҳарқалай, отанг эскичадан яхши хабардор. Бир нимани билмаса, бекордан-бекорга гапирмайди. Эрталабки насиба қутлуғ бўлади. Бунга шак келтирма, нақ Худонинг қаҳри келади-я... Яхшиси, ўтириб нонуштангни қил. Ҳозир чой қайнайди.

У печка устидаги биғиллай бошлаган қумғонга имо қилиб, оёққа турди. Токчадаги чойнак-пиёлаларни олиб, даҳлизга чиқди.

Тамом! Энди баҳслашишниям, ҳазиллашишниям ҳожати йўқ. Онам отамнинг ҳар бир сўзини ўзи учун қонун деб билади. Канда қилмай адо этади. Эсимни танибманки, бизни ҳам мудом шунга ундайди.

Индамайгина хонтахта ёнига чўкдим...

Вақт — югурик сув, умр — оқар дарё экан! Туғилиш бор жойда ўлим ҳам бор экан! Бу тақдири азалга кўникмай, пешонада борига шукур қилмай илож қанча? Мана, ўзимдан қиёс: қирчиллама ёшимда бошимга мусибат тушди. Соппа-соғ юрган онам беҳосдан вафот этди. Куни кеча худойисини ўтказдик. Бугун навбатчилигим бор эди. Тонг отмай Тошкентга қайтишим, газета саҳифалангунча ишга етиб боришим шарт эди.

Афсус, онамнинг йўқлиги дарҳол билинди. Кўзимни очганимда, бомдод пайти бўлиб қолганди. Хаёли паришон отам намозини ўқишга ҳозирланаётганди. Шоша-пиша хайрлашдиму йўлга отландим. Бироқ...

Ҳовлига чиқсам, чироқ ўчиқ. Кўчага бурилсам, дарвоза ёпиқ. Дала томондан ҳазин-дилгир шабада елади. Ҳувиллаган кенг, қоронғи бостирма кўнгилга ваҳм солади. Нотаниш манзарага гувоҳ бўлиб, ич-ичимдан зил кетдим: ахир, онам ҳаётлигида лоақал бирор марта шунақа бўлганмиди? Чироқ ёқилмай, дарвозамиз очилмай қолганмиди?.. Йўқ! Энди-чи?.. Наҳотки.. наҳотки, фаришталар ҳовлимизни тарк этишган, бизникига кирмай қўйган бўлишса?..

Ўпкам тўлиб, бўғзимга нимадир қадалди. Беихтиёр деворни пайпаслаб, ток улагични топдим. Чироқни ёққач, шаҳд билан дарвоза сари юрдим. Бориб, бирваракайига иккала тавақасини ҳам ланг очиб юбордим.

Ажаб, худди шу лаҳза гўёки мўъжиза рўй берди. Назаримда, онам бўсағада хокисоргина бўлиб, мамнун жилмайиб тургандай, ҳовлимизга чор тарафдан нур ёғилаётгандай туюлди. Билсам, ҳар тонгсаҳар фаришталарга эшик очадиган, уларни ҳаммадан аввал қарши оладиган онамнинг ўзи фариштадай беозор, фариштадай юмшоқ аёл экан. Мен нодон ҳу, ўша — талабалик кезларим унинг мулойимлигини соддаликка йўйган, ноўрин кулгим билан билиб-билмай кўнглини ранжитган эканман. Ҳозир эса...

Айтинг, нима қилай? Гуноҳимни нима билан ювай? Бу жудоликка қандай чидай? Ахир, мен уч кун бурун ҳақиқий фариштамни йўқотиб қўйдим...

Абдунаби ҲАЙДАРОВ.

• 2001 йил — Оналар ва болалар йили

«БАНК-МИЖОЗ» ТИЗИМИ:

БАНК ДОИМ ЁНГИНАНГИЗДА

Ўзбекистон Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг бир қанча мижозлари энг замонавий банк хизматларидан бири бўлган олисдан хизмат кўрсатиш тизими ёки, жўнроқ қилиб айтганда, «Банк-Мижоз» афзалликларига баҳо бериш имкониятига эга бўлди. Мутахассисларнинг фикрича, Миллий банкда ишлаб чиқилган тизим банк иши соҳасида энг юқори халқаро андозаларга ҳам жавоб бера олади.

«Банк-Мижоз» хизматининг моҳияти нимадан иборат? Ундан фойдаланиш банк ва унинг мижозларига қандай афзалликлар беради? Миллий банкнинг Автоматлаштириш ва компьютерлаштириш бош бошқармаси бошлиғи Дамир Ортиқов бу ҳақда ҳикоя қилади:

— Банк амалиётида пайдо бўлган мазкур услуб мижознинг банкда бўлишини талаб қилмай, банк билан мижоз ўртасидаги ўзаро муносабатларни сифат жиҳатидан янги даражага олиб чиқди. Энди мижознинг ҳар куни банкка келиб туришига эҳтиёж қолмайди - банк хизматларидан бевосита офисда ва ҳатто уйда туриб ҳам фойдаланиш мумкин.

Мазкур банк маҳсулотининг жорий этилиши эвазига мижозларга хизмат кўрсатиш вақти ниҳоятда кўпайди. Бундан буён мазкур тизимдан фойдаланувчиларга кунига 24 соат ва ҳафтасига 7 кун мобойнида банк хизматлари кўрсатилади. Буларнинг ҳаммаси янги тизимнинг мижоз учун мутлақо афзал, деб ишонч билан айтиш имконини беради.

Шубҳасиз, бу тизим банк учун ҳам фойдалидир. Уни қўллаш натижасида мижозларга хизмат кўрсатиш харажатлари камаяди, ҳисобварақлар бўйича операцияларни амалга ошириш вақти қисқаради. Янги усулда ҳужжатларни киритиш, текшириш ва уларга ишлов бериш чоғида хатоларга йўл қўйиш эҳтимолини истисно этади. Банк ходимларини кўпайтирмай ва банк офисини ривожлантиришга жиддий инвестициялар сарфламай туриб мижозларни кўпайтириш имкониятига эга бўлади.

— «Банк-Мижоз» тизимига қандай иш тамойиллари киритилган?

—Тизим ҳужжатларга электрон ишлов бериш тамойилларида, яъни қоғоз ёрдамида, лекин техника воситаларидан фойдаланиб, иш юритиш негизида амал қилади. Умуман олганда, электрон ҳужжатлар айланиши — қоғоз ҳужжатлардан фойдаланмай, компьютер ёрдамида ахборот алмашиш ва уларга ишлов бериш жараёнидир.

Хуллас, «Банк-Мижоз» тизимидаги бутун ахборотлар электрон ҳужжатлар сифатида тақдим этилган. Бу ҳужжатлар компьютернинг хотирасида сақланиб, электрон коммуникация каналлари орқали жўнатилади. Табиийки, электрон ҳужжатнинг қоғозига кўчирилган нусхасини истаган вақтингизда олишингиз мумкин.

— Дамир Давронович, айтингчи, «Банк-Мижоз» тизимини жорий этиш ҳозирги кунда қайси босқичда турибди?

Ҳозирги кунда «Банк-Мижоз» тизимидан тажриба тариқасида фойдаланиб кўрилади. Унинг иши тўғрисидаги фикр-мулоҳазалар ниҳоятда ижобийдир.

Айтиш керакки, ўзимиз учун иши ҳозирги замон талабларига мос келадиган ва узоқ муддат ишлай оладиган, банкдан модернизация учун доимий харажатларни талаб қилмайдиган моделни танлаганимизда биз «Банк-Мижоз» туридаги мавжуд воситаларнинг ва энди яратилаётган воситаларнинг бозорини диққат билан ўрганиб чиқиб, мазкур тажрибани ўз тизимимизда ишлаб чиқишда эътиборга олдик.

Энди тўла асос билан айтиш мумкинки, Миллий банк барча замонавий талабларга жавоб бера оладиган олисдан хизмат кўрсатувчи «Банк-Мижоз» тизимига эгадир. Биз ҳам мазкур тизимдан барча мижозларимиз фойдаланишига умид қиламиз.

«ХАЛҚ СЎЗИ»
«НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Кенгаши ва
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон
УСМОНОВ.

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ
(масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ
(масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ
(бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ
(бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 133-78-92;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 1115,
18120 нусхада босилди,
ҳажми — 2 табоқ.
Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда оператор Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — Ю. ҲАМИДОВ.
Навбатчи муҳаррир — А.МАДАТОВ.
Навбатчи — О. РАЖАБОВ.
Мусаҳҳиҳ — А. САТТОРОВ.

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00
топширилди — 22.20
1 2 3 4 5 6

Ҳадиси шариф дурдоналари

- *Шубҳали нарсани қўй, шубҳасизини ол.*
- *Биродарнинг биродарга қилган ғойибона дуоси ижобатдир (қабулдир).*
- *Яхшиликка далолат қилувчи киши яхшиликни қилган киши билан (савобда) баробардир.*
- *Еган таомга кўп шукур айтувчи баъзи банданинг рўза тутган сабрли кишидан ҳам ажри кўпдир.*
- *Тилини (сўзини) яхшилаган бандага Аллоҳ раҳматини берсин.*
- *Хатга жавоб қайтариш ҳам саломга алик олгандек вожибдир.*

• Жумбоқ

25 та катакка 1 дан 25 гача бўлган рақамларни шундай жойлаштирингки, энига, бўйига ва диагоналига рақамлар йиғиндиси 65 га тенг бўлсин. Бунда бирор рақам такрорланмасин ёки тушиб қолмасин.

* * *

Аввалги сонда берилган жумбоқнинг жавоби: Гап инсон исми ҳақида кетяпти.

Бу ҳақда 136-35-60 рақамли телефонга тошкентлик Нодирахон Абдукаримова ва Матлуба Султоновалар хабар қилишди.

Чет эл технологияси ва хомашёсидан лак-бўёқ маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи Марказий Осиёда ягона корхона

“Лок колор синтез” ҚЎШМА КОРХОНАСИ

республикада ЭНГ АРЗОН НАРХЛАРДА сифатли маҳсулотларнинг савдоси бошланганини маълум қилади.

Кенг ассортиментдаги маҳсулотлар!

ҚУРИЛИШ ЭҲТИЁЖЛАРИ УЧУН:
✓ Уй ичларини бўяш учун акрил вододисперсион бўёқлари.
✓ Ташқи деворлар учун бўёқлар.
✓ Алкид эмаллари.
✓ Полларни бўяш учун эмаллар.
✓ Ёғоч ва бўялган юзаларни қоплаш учун лаклар.
✓ Акрилат эмаллари.
✓ Грунтовка ва шпатлевкалар.
✓ L 80,100,120 мм.ли михлар.
✓ Эмульсия елими.
✓ Силикат елими.

САНОАТ ЭҲТИЁЖЛАРИ УЧУН:
✓ Универсал алкид бўёқлари.
✓ Универсал алкид лаклари.
✓ Алкид-уретан эмаллари.
✓ Акрилат эмаллари.
✓ Грунтовка ва шпатлевкалар.

Манзил: Ўзбекистон, 700005, Тошкент ш., Фарғона йўли к., 35.
Тел.: (99871) 1914741,1918094. Факс: (99871) 191746.
E-mail: lakolor@online.ru.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

Кунига 24 соат ва ҳафтасига 7 кун

автоматлаштирилган компьютер тизимидан фойдаланиб, реал давр шароитида нақд пулсиз ҳисоб-китобларни амалга ошириш бўйича банк хизматларининг ишончли ва қулай турини таклиф этади

NBU

Янги хизмат тавсифи билан боғлиқ бўлган барча масалалар юзасидан маслаҳатни қуйидаги телефонлар орқали олишингиз мумкин: (99871) 137-59-37, 137-59-60

«БАНК-МИЖОЗ»

деб аталган масофадан хизмат кўрсатиш тизими

уйдан ёки офисдан чиқмай туриб, ўзаро ҳисоб-китобларни амалга ошириш, ўз ҳисобварақлари ҳолати, улар бўйича кирим ва чиқим тўловлари тўғрисида батафсил маълумот олиш, банкнинг тегишли хизматлари билан амалий ёзишмаларни юритиш имкониятини таъминлайди

Ташқи иқтисодий фаолият Миллий банки — пулларингиз сақланиши ва даромадлилигига кафолат.